

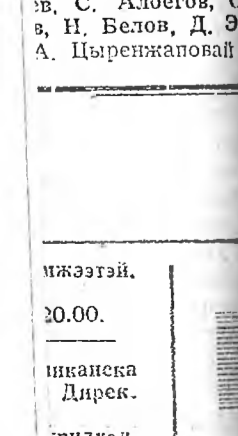
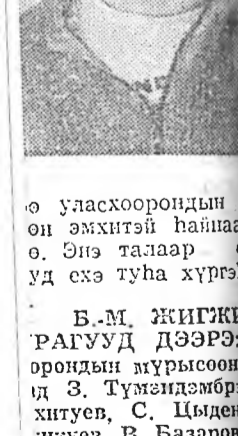

1921 оной декабрин 21-нээ гарана

БУРЯД УНЭН

Бүгдэд аядай газетэ

1994
АПРЕЛЬ
30
Габарай Вүүл гара
дуу харын 20
СУББОТО
Гарагай 7
№ 83 (18925)
Хэлсэгтэ сэн
захилга 10 тух.
Газетын сэн

Мүнөөдэрэй шуха-р асуудал

ГАЗАРНАЙЛ МАНАА ТЭЖЭЭХЭ

Игаранай урхан элшын газар гэсэн дулаасуужа, бүхы байгууларай үдэр бүхэндэ хүн зоний сэдхэл зүрхэ хүлэглэнэ гэж найхан сагта тарнашад ехэлдэ бугадые харха, сэтгэхэгэй байдаг гүб даа.

Мүнөөнээ мүнөө бусад зонийд найдэртэ амаржа, найр наада гадань, хэсрын халхинда үзэжэ, хара болохоной механикадай хуа тооно, шорой соо тэжээ, сүлөөгүй хүдэлнэ. Эдэ тэ манай Ивалтын туршалга-уй, ажахыда хабарай тарилгын хүндэ дундаа орохой, Байгша эр эрто дулаараал, бүри аргэ-тракторна бригадынд хэбэр-тур борной, мухарюула шэрэ-вийн дээрэхине жэдлэхэ, шинэ арга хуудалмэри хэжэ эхилдэ гэдэнэр тэндээ кувтиван-буулуужа, газарай хүрхэ зөө-л буртаг ногооной үндэнь тага-лдын 26-аа, хойшо үрэхээ та-лаа.

Энэ ажахын тарилан дээрэ аргэ-хүдэлнэ, Тэдэний хойрын гэдэг, бэшининь газар элдүү-рхэнэй дээрэхине жэдлэнэ, агроном-бригадир А. А. Хуалбарилгэ доро дүршэлтэй өрхүүд Георгий Хлебодаров, Гомбов, Николай Парфенов, Обчинников болон бусад түрүү-нөө аялаа эршээтэй шангаар байна.

Эр хэлбэл, 1994 оной хабарай хүдэлмэри түлгэтэ ороод, эрэй ургасын үндэнь нуури табиг-на гэхдэ болохо.

Энэ бүхы ажамхнуудал эдлэ ма-гш мүнэгэ нангаар дутагдажа, түр хуидэ байдалдаа ороно гэ-нэ юмэ дурдалтагүй, ойлго-гшээхэдэ, ажахы үнэрэгшэ нэ-лэ харнаха хойшо хүдэлмэрилгэ-дэ түлбэринь хүсэд үтжээ-л, Мүнүн үгэ. Видэ эрхын ша-аранай соргоной үрхэй ургуул-гынүдта худалдажа ёһотой бай-гэд хүлэй хоёр жэлдэ ургуул-гын худалдажа шадхаха болон-дэрын юуб гэхэдэ, үнэтэй, мүн-өөд, республикын ажахынууд-д ёһоор абагагүй. Тэрэн дээр-нэй үрхээс ядахдаа малдаа тарилангээр шахуу үтжээ багтай

Манахада, аграрна хубилгалга гэжэ хүдөө ажахын бүхы найр-гүрү дүй дүршэлтэ, ялан-гуяа эр дэм ухаанай, эршээтэй түр гуйлалтануудые хал-гын болохо яаше ёһотойл-гын бодото дээрэ юун болохо

байна? Жэшээ, республикын ажахы-нуудта найр үүлтэрэй мал үсхэбэрлэхэ, эрхын шанартай шэлэмэл сортын үр-лөөр тарилга хэжэ, агротехникын, тү-рүү технологини олол аргануудые хэ-рэглэхэ гэжэ мэтэ нал болотор жөншэд-гүй сахигдадаг гуримуд оройдоошье тоогдохой боло. Ороонон дэ наа өөр-гүй гээд, ажахынуудай тарилгаар муу, жэжэ, ямаршье сортодо орохогүй яар үрхэй тарихадань яагаад ехэ ургаса а-тахаб? Трактор, машинны түншэ, то-нон дэмэ галдагдаад, хоохон ажал хэ-гдэд халана. Мүнөө газарайнгаа хүр-хэндэ үтжүүлгэ оруулха, халхинда үлөөгдөжэ, уналда нурама муудалга хүрхэтэй газараа зургууд зургуудаар ха-халха, голоомоной зууур хүдэлгэнгүй элдүүлхэ гэжэ мэтэ олол аргануудые хэрэглэдэг ажахынуудые олохонь сэр-хөтэй.

Энэ мэтээр газараа улам муудхажа, ургасын доошлуулга байхманай ла-шье хүнсээшгүй, Юушыншье болохо байгаа эхэ найхан газараа, хоолойгоо тэжээжэ байхан тарилан, сабшалан, бэлшээрнэ үргэмжлэхэ, али аргаараа бөөмэйлэн, үржэл, хүснэ дэмлүүл-гэ абаагүй наа, ама хоохон нуура ха юмбиди. Эсэгтэ газарнай манаа тэ-жээжэ ёһуу, Орооно тарга, хартааба, овоц бараг найнаар ургуулжа шадбал, эдихэ хоолтой, адууна малдаа эрдуул-гэ тэжээлтэй байхади гэжэ хүдөөгэй хүн бүхэн ойлгохо зэргэтэй.

Эгэл тэрэн дээрхэ манай ажахын механизаторнууд, тарнашад хээн нараар салингаа абаагүй байгааше наа, энгэн-дэ голдон голдоронгүй, тохёолдон байдалые ойлгоно, бүхы хүсээс, арга боломжоо элсүүлэн, хабарай тарилгада хабадуулагдаха бүхы техникээс саг соонь захабарилла, бэлдэ. Энэ хүдэлмэ-ринэ хаа саг соонь эхилдэ, муу бэ-шээршье абуулаа гэхээр.

Энэ жэлдэ ажахыда 2300 гектарта ха-барай эрхын тарилга хэгдэхэ юм. Тэд-ний 1080 гектарта «Бурятск-79», «Лю-тепленс-521» сортын шенисэ, 250 гек-тарта «Онохойская» сортын хара тарян, 960 гектарта Догой оло «Баргана» сортын оббос тариха юм. Бүхы үр-лэмнэй нэгдэхи классай, найр шанар-тай, Тинхэдэ горитой газарта сенаж сн-ло болгодохо хоймол ургамалнууд, 70 гектарта хартааба, овоц тариха байна.

Хэрбээ нёдондо айхабтар ган гасуур байхан жэлдэ гектарай 10,5—11 центнер ургаса хураан наа, энэ жэлдэ гектарай адатын 15—16 центнер тариа сохило ёһотойбди. Нэн түрүүн газар тарилан эрхилэгын зональна гурим, агротехни-кын заабар сахинай, тарилан дээрхи бүхы хүдэлмэри хөөрөндө забна-ргүйгөөр, саг соонь, найр шанартайгаар хэнанай ашаар лэ ургасын найдамтай үндэнь нуури табиха гэжэ ороодонобди.

В. БАБАЛОВ,
Ивалтын туршалга-уялбарын ажахы ахамад агроном,
Ивалтын аймаг.

ДАЛАЙ ЛАМА МОРИЛХО

УЛААН-УДЭ (ИТАР — ТАСС-ай корреспондент С. Трофимов). Дэлхэйн буддистуудай толгойлогшо — XIV дугаар Далай-лама августын 3-дахы арбан хоногто Россида, тобшолол хэлбэл, Тува ба Буряад Республикауудта морилхо ханаатай Улаан-Удэ ерээд байхан Далай-ламын правительствын советой ба шананай министр ноён Галсанг Ешине энэн тухай ИТАР—ТАСС-ай корреспондентэ дуулаа нэн. Дэлхэйн буддистуудай толгойлогшын эрэлгэдэ бэлдэхэ зорилготойгоор ерээд гэжэ айлашманай хэлбэл.

XIII дугаар Далай-ламын багша Агваан Доржиевай жа-сын байгуулгатай Далай-ла-мын түлөөлгшын Буряад орондо ерэннинь найшаал-тай.

Москвадахи дэлхэйн буд-дистуудай толгойлогшын шананай түлөөлгшэ Тинлэй Буряад орон соогуур ноён Галсанг Ешине үдэшжэ яба-дистуудай толгойлогшын на.

ШАЖАНАЙ ХУУШАН ГУРИМ БАРИМТАЛАГШАДАЙ ТУБ

УЛААН-УДЭ. Шажанай аша гуриман шэнэ нэгдэл-хуушан гурим баримталагша. Дэ ороо юм.

Шэмээшгүүдэй баян эр-гэлэн тингын шэнэ эмхи дэм мэдээс, дүй дүршэл, Бурядай Юстицийн минис-терствэдэ найхан барихэдэ, ба байхалын шэмээшгүүдэй дэ ба эрхэ урхын ёһо ван. Шаллуудта үнэн сэхэ байха-найнгаа түлөө XVIII зуун гэхэ гээшэ түс түбэй гол зо-нын зарлигаар Польшын, Украинны ба Белоруссийн правленийн түрүүлгшэ Г. Газаар дайда дээрхэ Байга-лай саанахи нотгуудта ху-ТАСС-ай корреспондентэ сөөр үүлгэгдэн хүнүүдэй хэлээ нэн.

Ямар нэгэн политическэ зорилгонуудые шиндэхэ тус түб оролохогүй, гэбшье Буряад Респуб-ликада засагай шэнэ зургаануудые бүридхэлгэдэ эдэхтэйгээр хабаадаха ханаатай.

Бурядай газар дайда дээрэ ажагуудаг бүхы хү-нуудые Христос бурханай хоёрдохой амидырлан үдэрөөр—Наинги Паасхаар хотын Шэмээшгүүдэй түб амаршалаад, булганда элүүр эхнэе, гэр бү-лын ажана тэнгилэн байдал ба бүхы найр найха-нине хүсэнэ.

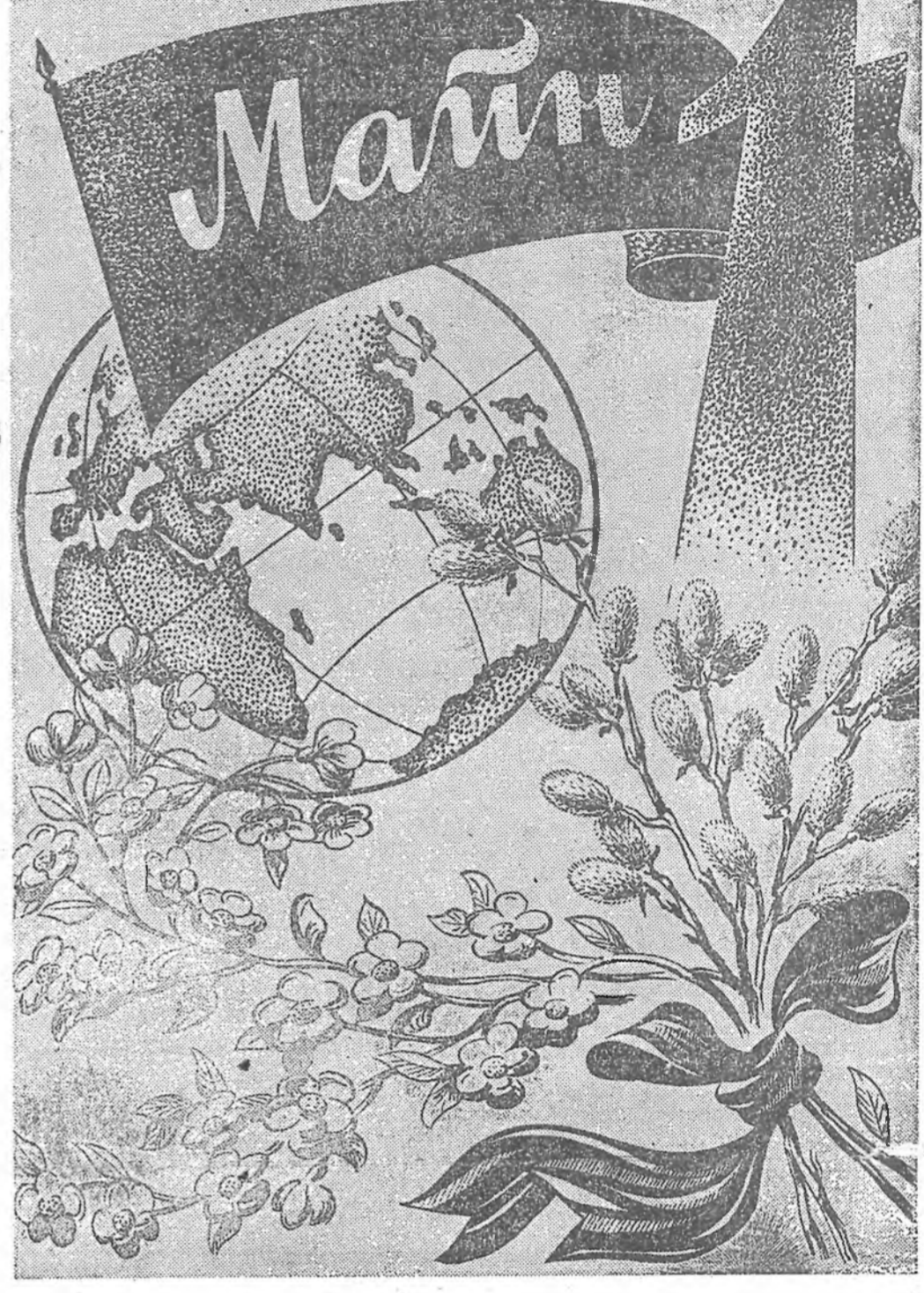
НИИТЫН ЭБЛЭРЭЛ ТУХАЙ ХЭЛСЭЭ БАТАЛАЛГА

МОСКВА. (ИТАР—ТАСС-ай корр). Москвагай Крем-линн Георгическэ зал соо ниитын эблэрэл тухай хэл-сэгдэ гэр табилгын баяр ёһолод болохо.

Россин Президент Борис Ельцин, Правительствын Тү-рүүлгшэ Виктор Черномыр-дин, Федеральна Суглаанай Федерацийн Советэй ба Гү-рэнэй Дүүмын түрүүлгшэ нэр Владимир Шумейко бо-лон Иван Рыбкин, Россин Федерацийн бүридхэдэ орол-дог республиканыудай ба регионнуудай толгойлогшо-нон, депутатудай мөмөнүү-дэй, политическэ партинууд-дэй, ниитын хүлөөлгүүдэй, профсоюзудай ба шажанай нэгдэлүүдэй хүтэлбэрлэг-шэд баяр ёһолодо хаба-даба.

Академик Борис Топорнин той хуалбарин доро хүдэл-мэрин бүлгэтэй эсэслэн най-руулган хэлсэгийн текст об-щественн ажабайдалые лэб тогтоонкуруула хэмжээнүү-дэ харалан.

Оройной экономическа ху-шэр хүндэ байдалые зай-суулха зорилготойгоор мүн-гэнэй үнэ сэтгэй буураха абадалые бэлдэ болгохо, тэр-лэй хойнохо айнаха, на-лог тохохо шэнэ хараа му-ном тодорхойлох, эконومي-кын байгууламине шэнэдхэ-хэ, хойшолуулашагүй бусад хэмжээнүүдэе абаха гээд хараалагдаана.

Р. АБИДУЕВАН зураг.

МИТИНГ БОЛОБО

Улаан-Удын Советуудэй талмай дээрэ улаасхоорон-дын баналаа нэгдэлгын ба ажалын хамгаалтын үдэр—май 1-дэ зороулаг-дан митинг болохо үнэг-рбэ. Тус митингыс Буряад Республикын профсоюзудай совет эмхидхэн бай-гаа.

Удэрэй 16 сагта Улаан-Удын ажалшад митингдэ эдэхтэйгээр сугларба. Ми-тингыс Буряад Республи-кын профсоюзудай советэй түрүүлгшэ С. А. Тимин нээжэ, дэлгэрэнгэ үг хэлэ-бэ.

— Оройнай, мун Бур-яад Республикын социаль-но-экономическа байдал муу залдаа байнаар. Уялгэдэ хүн хэмжэн элхээ жэл-дэ доошоло, хүн зоний эрхэ бүдүүлгээр эбдэгдэнэ, ажалшүүдэй тоо олоорно, гэмтэ ябадал гаргалга нүжэржэ байхай. Нимэ эр-хэ байдалда Буряад Рес-публикын профсоюзай со-вет ажалша арад зоноо хам-гаалха гэжэ оролодо. Рес-публикын хүн зондо сад-лин хүлхэндэ үгтэхэ апар 50 миллиард түхэриг мүн-гэн түлгөөгүй байна. Ни-мэ байдалтай саашааа эб-сэжэ байха арга наала. Ти-мээс Россин Федерацийн, Буряад Республикын пра-вительствын урда профсо-юудай гэншүүдэй зүгшөө нн-мэ байдалыс гуримшуула-х талаар хэмжээнүүдэе аба-ха эрилтэ табинабди. Рес-публикын профсоюзай совет тус эрилтэ Россин Феде-рацийн Правительствадэ мэ-дүүлхэ хүсэлтэй, — гэжэ үгэ хэлэгшэ тэмдэглэбэ.

Улаан-Удын Улын мя-ханай комбиндай ветерануудай советэй түрүүлгшэ А. Г. Скрягина, «Элект-ромашинна» заводой проф-комой түрүүлгшэ В. В. Шадгууров, «Бурят-трансстрой» гэжэ акционер-нэ бүлгэмэй жоошон И. П. Павлов, Улаан-Удын ЛФР-гэй слесарь В. В. Русаков, Екатерина Туманова—студентка, Зүүн Сибиринг те-хнологическа институтай профессор Д. Ж. Батуев, Тарбагатай районий М. И. Ербановой нэрэмжтэ сов-хоз-коллективн профкомой түрүүлгшэ Л. В. Замко-най, ардай буралсалай профсоюзай худалмэрил-гэдэ гэдэ рескомой түрүү-лгшэ А. У. Монголнов, Бурядай Коммунист пар-тийн президиумэй түрүүлг-шэ В. В. Базаров болон бу-сад үгэ хэлээ.

Манай корр.

Хабарай тарилга—94

ХОДОДОО НАЙДАМТАЙ

«Улаан-Тула» колхоздо ажал хэрэгээрэ суурахан зон ялаа олон юм ааб даа. Дэлгүүрэй экономикын мүн-гөнэй байдал худогтэй ноёрхондэ нилдэй олон бэрхэ-лэлүүдэе асарна. Бүхы юмнэй үнэ сэтгүүдэй үдэр бүхэндэ шахуу дээрхэ, хү-дөөгэй продукцины худалдан абагын үнэ сэтгэй тэрэ сан-да үлгэдэнэ, энэ ажахын механизаторнууд байгша оной хабарай тарилгада түгэс бэлдэхтэй хүржэ эрхэе оролодо. Хүдөөдэ мууео тех-ника, машина захабарилгада хэрэгтэй залас хэрэгсэлүү-дэ, шэнгэн түлшэ, толо-долгын зүйлүүдэе худалда-жа абаха мүнэгэ зөөри оло-хоо болонхой. Эднэр мяха, хүеэ дэлгүүр дээр худалда-жа, мүнэгэ зөөриг болохо-до, тэрээгээрэ залас хэрэг-сэлүүдэе худалдажа абадаг гуримтай байха юм.

— Мүнөө жэлэй хабарай тарилгын хүдэлмэри бо-гони агротехническэ болзрто үнэгэрхын тула найнаар за-хабарилгадан техникэ хэр-гэтэй ааб даа. Тиммээшэ энэ техникээс зүбөөр хэрэглэхэ гэжэ манай мүнөөдөрэй гол зорилго болоно. Энэ жэлдэ техникэ, машина захабарил-

га ехэд хүсэрхөөр үн-гэрэгдэбэ. Илангада залас хэрэгсэлүүд дутагдажа, маннэ сэхээр зобобоо,—гэжэ ажахын түрүү механизатор-нуудай нэгэн Д.-Н. А. Чини-тов хэлсэн.

Энэ аха нүхэрнай түрүүн түрэл нотогтаа малшанаар хүдөлжэ ябан аад, үүлэй 23 жэлэй туршадэ механика-торар амжалтатой ажаллаха явсан. Энэ хугасаа соо хү-дэлхэдэ, тэрэ нилдэ дүй дүршэлтэй болоо. Хүдөө ажа-хыда бин байхан бүхы тех-ника, машина тон найнаар мэдлэг, даалганага үгтэ-нэн техникэдэ ехэл зарна-наар хандадаг хүн гэшэ.

Дугар-Нима Аюшеевич Балма Цыоиковэй хүтэлбэ-рилгэдэ тракторно-тарян ажа-лай бригадайн гэншүүн боло-но. Тус коллективнй меха-низаторнууд үнэгэрэн жэлдэ сагай уларил хэды тогтуу-рингүй байгааше наань, бри-гадаараа бүхидөө 14 мянган центнер орооно тариа сохино абахан габылтай. Ган гасуур дай болоогүй наань, үшөө-шье ехэ ургаса абаха нон. Газараа найнаар элдүүл-хэнэй, зунай сагта ургасын-гаа хойнохо харууналжа ша-

Буряад Республикын Министруудэй Советэй захиралта

Ажалшад олон тоото гуйлтанууд ба дурадхал-нуудые хараада абан, республикын эмхи зургаа-нууд ба предприятинууд 1994 оной майн 7-ной ама-ралтын үдэрые майн 10-да болгохо.

Буряад Республикын Министруудэй Советэй Түрүүлгшын нэгдэхэ орлошо В. АГАЛОВ, Улаан-Удэ, 1994 оной апрелин 28.

СОНОСХОЛ

Майн 4-дэ 18 сагта филармонийн Ехэ зал соо (Советүүдэй талмай) Гэгэн түрэлтэ Далай-ламын Россда байдаг шажанай түлөөлгшэ Джампа Тин-лэй Бурхан багшын ном суртал тухай лекци ун-шаха.

Энэ лекцидэ та бүгдэндэ урнинбди.

УНШАГТЫ, ТАНИДАГТЫ:

2-дохы июурта, Хабарай тарилга—94. М. Намжилов: «Залуушуул хунгалта тухай», «Урагшатайгаар эхилдэ...» И. Гомбоин: «Хабар эрхэ, талам жэргэхэ», Буналгыс утгуулан, Г. Мононов: «Са-хээтэн эдэхтэйгээр хабаа-даа ёһотой». Е. Батуева: «Залуушуул хунгалта тухай», «Урагшатайгаар эхилдэ...» И. Гомбоин: «Хабар эрхэ, талам жэргэхэ», Буналгыс утгуулан, Г. Мононов: «Са-хээтэн эдэхтэйгээр хабаа-даа ёһотой». Е. Батуева: программа.

Хото, хүдөөтэй номин

ПРОФЕССОРЭЙ НЭРЭМЖЭТЭ КОНКУРСДО

Ахын аймагтай Хужар ногагтай Бүрэн-Голой дунда хургуулида профессор Соном Гомбоевич Дугаровай нэрэмжэтэ «Тоонто нотага» гэжэ конкурс үнгэргэгдэбэ. Энэ конкурсдо аймагтай бүхы хургуулинууд хабаалажа, хурагшад бэлг шадабарияа харуулһан байна. Гурбан жэл болоод лэ үнгэргэгдэжэ байдаг конкурсдо уран шүлэг, зураг, гар урлаг, фото-буулгабаринууд харуулагдажа, дуу, хатарай спортын болон буряад элдэ бэлдэгийн талаар мурсыоон болон байна.

Профессор С. Г. Дугаровай нэрэмжэтэ «Тоонто нотага» гэжэ мурсыоондэ Бүрэн-Голой дунда хургуулинид нэгдэхэ нуури ээлэ. Тинхэдэ Сааяан дунда хургуули хоёрдохи, Оргой дунда хургуули гурбахи хургуулинуудта гооһан байна.

М. ДАГБАЕВА.

Нютагай зоной шийдхэбэри

Тарбагатай Дээдэ-Жэрэм хуурида аймагтай захиргаанай үдэрнууд үнгэргэгдэбэ. Аймагтай захиргаанай гулва Петр Болонев, тэрэний орлогшонор, таһагуудыг даагда болон бусад албан зургаануудай хүтэбэригэжэ шийдэ. Дээдэ-Жэрэмий ажал-шалтай уулзахаа эрээ. Пенс, гэдэжмээ сэт соонь түлээ тухай хэлсэжэ гаргажа, захиргаанай социальна хамгаалтын таһагыг даажа Ольга Ильничина Васильевнад олон асуудалнууд табигдаа.

Энэ хуурида, аймаг соо бүхыдэнь архи хэмгүй эхээр худалдагдана, гэмтэ ладлаа гаргажа ушарай олошонорон хүн зон наанагаа зобожа байһана мэдүүлэ. Тинхэдэ дэлгүүрэй энэ хүндэ үелэ хүдөө ажахынаа продучинэй аймаг соогоо буйлуудхыг туйла элдэб хөхүүдэ, завод барижа тухай түргэнор шийдхэбэри абахыень олонхид гуйба.

Г. ГОМБОВЕВА.

Эртын овош дурадхагдана

«Гусиноозерский ГРЭС» гэжэ акционерэ бүлгэмэй ламбабарин ажахын теплиц соо ургуулагдана үгэрсэ худалдаа наймаанда элэгдэһэн байна. Түрүүн нэг килограмм үгэрсэ 11 мянган түхэригөөр дурадхагдана худалдаа абаха дуртайшууд үсөөн байгаа.

Түрүн шарана алдааг энэ продучинэй сэнгэнь 5 мянган түхэригөөр доошолуулжа худалдаа юм.

Мүнөө ГРЭС-ий захиргаан теплицын бүхы гаргышье бэ дээрэ даажа абаба. Нэг килограмм үгэрсэ гурбан мянган түхэригөөр наймаандагдана энхлэхэ. Тинхэдэ мүнэ бүлгэмэй магазин теплиц соо ургуулагдана шэнэ ургасын режиссэ, салат, мангир болон огорлой бусад элдэ наймаалагдана.

М. ШАГДАРОВА.

СОНОСХОЛ

Түрэл хургуулингаа 80 жэлэй ойн баярта зориулагдай. Үдэшдэ тус хургуулин дүүргэгшэдэ ХЭЖЭНГҮЙН ХОЦА НАМСАРАЕВДИ НЭРЭМЖЭТЭ 1-ДЭХИ ДУНДА БУРГУУЛИ урһа. 1994 оной үайн 20-до Хэжэнгэ тосхондэ энэ үдэш үнгэргэгдэхэ 11 сагта хургуулин байһандаа сугларха.

Кижинга «РОССЕЛЬ-ХОВЗАРК» КООПЕРАТИВ «ХОВЗАРК» р/с 461115 гэжэ тосогоор мүнэ оруулжа болжо гэдэ тус хургуулин дүүргэгшэдэ, материална сугаламжа үзүүлэхэ дуурай үүдтэ мэдээсэлбди. Эхнхлэхэй комитет.

Гэгэтимназ улаадахы номон май 3-да гараха.

ТҮВЭД ЭМШЭН БАЯН УУЛА

Бүтэй жэлнүүдтэ хүнүүд али бүхы үшэнһөө аргалуулхын гү, али хэргыг үзүүлхын тула улам олоороо түбэд эмшэдтэ хандада боложо байһай. Түбэд эмшэн Баян Уула хадаа эднэй нэгэннин юм.

Тэрэ 1958 ондо Хитадай Арадай Республикын Хэйлунцзян провинциин Хайлаар хотодо түрэн байгаа. Нютагайнаа дунда хургуули дүүргэхэдэ, түбэд эмшэн болохо гэжэн зорилго урдаа табаа һан. Тинн Баян Уула Үбэр-Монголой автономно районот түб Хүх-Хотын түбэд медицинин институтта орожо, табан жэл соо хураха үедөө түбэд эмшэн, профессор Дамбаа ламхайн шабн боложо, худал барнжа, эмэй номдо хураһан байгаа.

Дээдэ хургуулида дүүргэжэ гарахадаа, табан жэл соо халдабарита үшэнэй болһнидаа хүдэлбэ. Эндэ хүдэлхэ үедөө зүүгээр халдаха ханалтын курсэ дүүргэһэн.

1993 оной март нарада тэрэ Яруунын аймагтай Эгэтын дасанда эржэ, хоёр нарын туршдаа эмшэн лама боложо хууба. Нёдондо жэлэй июль нараһаа Эсэгэ ороноо хамгаалтын Агуухэ дайнай инвалидууд ба ветерануудай республиканска госпиталиин дэргэдэ өөрүн тухай таллага нэгтгээд хүдэлжэ байһай.

Мүнөө тэрэ үдэр бүхэндэ 20—30 хүнэй худал барнжа, бэеиень үсөөл, эмүүдэ заладаг юм. Али бүхы үшэнһөө аргалуулхада гү, али хэргыг үзүүлэхэдэ, залуу аргашанай эм домьнь һайн гэжэ зои хэлсэдэг болонхой. Ушар нимэһээ хүнүүд Баян Уулада бөө үзүүлжэ, эм

залахаа гансал Улаан-Үдэһөө бэшэ, харин республикын бүхы шахуу нотагууднаа эрэнэ.

Баян Уула «Адууна малһаа халдадаг үшэнһөө аргалха ба хэргыг үзэхэ» тэмээр диссертаци бэшжэ. 1993 ондо тэрэнэ амжалтагтайгаар хамгаалаад, түбэд медицинин талаар эрдэмэй кандидат болоһон байгаа. Тинхэдэ тэрэ шалгарһанай тэмдэгтэй диплом абаа һэн.

— Та, угаа дахажа, түбэд эмшэн болобо гэжэ гүт? — гэжэ асуубади.

— Сэжыень гэхэдэ, эхэ, эсгэмни түбэд эмэ ямаршы хабаггүй юм даа. Зүүгөөр абганар, нагасанари хүнэй гү, али малай аргашад юм, — гэжэ Баян Уула хөөрнэ.

— Гү, бүлөөрөө эрээ гүт? — Гү, наһанай нүхэр Чимэг медсестрагаар Хайлаартаа хүдэлдэг. Улаан-Бао гэжэ нэрэтэй найматайхан хубуудтэбди, — гэжэ түбэд эмшэн хөөрөөгөө үргэлжэлүүлнэ.

Ульдэргын дунда хургуули дүүргэжэ, Ивалтын дасанай дэргэдэ хургуулида хубарга болоод, хуража байһан Ринчин Чинитов мүнөө түбэд эмшэн Баян Уулын шабн боложо, худал барнжа, эмэй номдо хуража байна. Хушан монгол, түбэд эмшэ залалжа байһай.

Нингэ хүнүүдтэ али болохоор туһалжа байдаг түбэд эмшэнэй ажал хэрэгтэ амжалта үресе.

Б.М. ЖИГЖИТОВ,
Түбэд эмшэн Баян Уула жаахан басагайны бэеэ үзэжэ байһа.

С. БАЛДУЕВАП фото.

САГААН ЭДЕГЭЭ САЛГИДУУЛҮУЛААР...

Мухар-Шөбөрэй аймагтай ажахынуудта нингын адууна малай үбэлжэлгэ ехэ хүндөө үнгэргэжэ байна. Тингэбэ, шэ, ажахынуудай һу наалин фермүүдтэ малшад һу хамаа доошолуулхагуйн тула оролдосотойгоор ажаллана. Тезд малай тэжээлэй хомордоходо, тэднэр яаха болоно гэжэб? Энэ шалтагаһнаа боложо, зарим фермүүдтэ

һу хаам доошоложо эхилэ бишу. Ижэһэн, апрель нарын турруушын арбан хоног соо аймаг дотор 1706 центнер нүцэй хагдаһан һааны, хоёрдох арбан үдэр соонь 60 гаран килограммаар доошоло гэхэ гү, али 1643 центнертэ хүрөө.

Суулгын совхоз, таршаадай ажахынуудай Барай нэгэ дөл, «Искра» колхоз арба

гаран центнер һу хамаа, сагаан эдээ үйлдэбэригдээ доошолуулаагүй. Эдэ ажахынууд үнгрһөн зундаа малай тэжээл бардан хүрөөр ноос элэһэнэй ашаар нимэ дунгүүд бусад ажахынуудта тэжээл, дугалдажа, байдальн бирагуйшар.

В. ШИРДАРМАЕВ.

ШЭТЫН БЭШЭ, СЭРЭГШЭДЭЙ...

Нэгэ хоёр жэлэй урда тээ Улаан-Удэйн «Союзпечатины» киоскуудһаа дуратай малай гэгдэжэ худалдажа абадаг байгаади. Харин мүнөө постын хүдэлмэригшэд орон дотор хэлбэлжэж байдаг гэжэ, журналнуудыг наймааха болохоодо, аргагүй эхэ мүнгэ эринэ ха юм. Тинхэдэнь ямаршы газет, коллектив мунгэ эхээр түлэжэ байха аргагүй болонхой.

Хэдхэн хоногтоор Улаан-Үдэ эрһэн халда Забайкалинн сэрэгэй округой «На боевом посту» газетэ хотын бүхы киоскунуудтаар бэдэрэди, хоохон һалабаб. «На боевом посту» газетэ юундэ үгы гэшэб? — гэдэ киоскын эзлһээ асуухал: — Тэрһини, Шэтын областин газетэ ха юм. Наймаанда үчинэй эрхээ

болонхой, — гэжэ харуусаа бэлэй. «На боевом посту» газетэ Шэтын областин бэшэ, харин Забайкалинн сэрэгэй округот газетэ гэжэ мэдэһэнди. Энэ округот Шэтын, Эрхүүгэй областунууд, Буряад, Саха (Яхад) Республикунууд орожо, хубуудтай эндэ уялгаата албаа хэлэг. Тинхэдэ бидэ округойнгоо сэрэгэй газетэдэ хэлбэлжэж байдаг хубуудтайгэ ажабайдалаар, хуралсаагар нонихохо ёһотой бэшэ гүбди?

Забайкалинн сэрэгэй округот совет оорынгоо газетэ дурсагдаһа нотагуудта олоор тарааха талаар эмхидхэлэй хэмжээ ажуулануудыг хараалжа байгаа бэшэ гү?

Т. ЛАМБАЕВ, сэрэгэй алба хаагша.

«АВС» ФИРМЭ

өөрингөө захиладта ба республикын аж-луугшадта иигэжэ мэдээсэнэ:

— Мүнөөдөө «Малыш» түхэлэй электронасосуудта (40 мянган түхэригтэ) захиал ба мүнгэ абанабди.

Хаяг: Улаан-Үдэ, Октябриин 50 жэлэй нэрэмжэтэ проспект, 13-дахы байшан.

Тел. 6-19-21, 6-18-65.

Эмхидхэн байгуулагшад — Буряад Республикын Верховно Совет, Буряад Республикын Министруудай Совет Бүгэдэ бурядай үндэһэн соёлой эблэл болон редакцин ажалша коллектив.

Редактор
Ц. Б. ЦЫРЕНДОРЖИЕВ.
РЕДАКЦИОННО КОЛЛЕ.
ГИ ДАШЕЕВА Г. Х. ДОН-ДОГОН Ц. Ц. ЖИГЖИТОВ
Б.М. Ж. (харуусалгата секретаар), НИМАЕВ П. Н. (редакторай орлогшо), ОЧИ-РОВ С. Д., РИНЧИНОВ С. Д. (редакторай орлогшо), ТОКТОХОВЕВА В. Э.

Манай адрес:
670000, Улаан-Үдэ, Ка-ландаршинин үйлэс, 23, «Буряад үнэн» газетын ре-дакци.

Редакцин телефонуд: редакторай — 2.50.96, приемнын — 2.54.54, редакторай орлогшонорой — 2.68.00, 2.62.62, харуусалгата секретарин — 2.50.52, секретаридай — 2.66.76, таһагууд: нийтин-политическэ — 2.55.97 (даагшан), 2.61.35, 2.58.23, социально-экономическа — 2.64.36 (даагшан), 2.63.86, олонингын хүдэлмэрин ба мэдээсэлэй — 2.54.93 (даагшан), 2.34.05, 2.69.58; орш уулгын — 2.60.91; корректорунуудтэ — 2.33.61, хэлбэлдэ бэлдэгшэдтэ — 2.35.95. Манай корреспондентүүдтэ: Агшска — 3.42.19, Закамеска — 30.61. Буряад Республикын Министруудай Советтэй хэлбэлэй телефонуд: директор — 2.49.94, бухгалтертэ — 2.23.67, вахта — 2.56.62.

Газетэ хэлбэлэй 2 хуудан хэмжээтэй. Индекс 50901. Хэлэг 6.363. Стереотипта тугаагдана саг, 19.00.

Буряад Республикын республиканска типографшда газетэ хэлбэлдэ, Директорийн телефон: 2.40.45. Мүн 69-лэхэ номертойгоор бүридхэдэ да абтанхай. Зак. № 83.

Щелевидени

МАНИ 2.һоо 8 ХҮРЭТЭР

Понедельник, 2

«Останкино» канал. 8.15—Углоонэй гимнасти. 8.30—Воскресени. 9.15—Мультифильмууд. 9.35—В. Девиго дамуула. 10.15—Спортивна дамжуулга. 11.00—Полгон. 11.30—Амар сайн. Пасха. 11.50—Моо. дын шоуа. 12.15—Шэнэ үетэй. 12.50—Пи тэмдэгтэй. 13.35—Росси бага хо. то городууд. 14.15—По за. конам джунглэй. 15.20—

Одото саг. 16.00—Шэнэ хо. Шэнэ нони. 16.25—Би эхээрби. 16.55—«Сердце трех». 2. дохи фильм. 19.10—Мульти. фильм. 19.45—КВН.94. 21.40—Амгалан нойрсотгы, багашууд. 22.00—Шэнэ хо. инш. 22.30—Монолож. 22.40—Спортивна унк.инд. 22.55—«Шпре круг». 00.40—Академи. «Росси» канал. 9.00—Мэдээсэлнүүд. 9.20

«Автомиг». 9.25—Наггин Пасха. 10.15—«Рост» студи. 10.45—Манай саад. 11.15—ИБА.гай эрхим наа. данууд. 12.15—Уран зураа. 12.30—«Абдула». 12.30—«Абдула». 12.30—«Абдула». 14.00—«Семь нот в тишине». 15.00—«Миротай деревня». 15.00—«Маски в опере». 16.20—Эрмитгай театр.

17.15—Ан амнида. 18.10—Удэр хайлдер. 18.30—Удэр хайлдер. 18.30—Удэр хайлдер. 21.00—Мэдээсэлнүүд. 21.20—Олод хоорон. 21.35—«А быт ж тин?». 2.дохи сери. «Момент истины». 23.30—Росси телевиз.

Вторник, 3

«Останкино» канал. 8.25—Углоонэй гимнасти. ка. 8.40—Шэнэ нони. 9.15—Мультифильмууд. 9.45—Концерт. 10.15—Золушан баалда. 11.15—Ородой шаа. жапай түүхэлээ. 12.00—Ба. ритмитага фильм. 12.35—Спортивна гимнастиаар дэлхэй чемпионат. 13.20—Дайнай, ажалай ба баһаа Хоини нивалинуудта дам. жуула. 13.50—Футболотай викторина. 14.20—«По зако. ну джунглэй». 15.30—«Бо. гатырские игры». 16.00—Шэнэ нони. 16.15—«Рена. льдо Ринальдини—Атаман разбойников». 2.дохи сери. 16.40—Вагон.03. 17.20—Аяншалгадай клуб. 18.10—«Горючев и другие». 18.50—Брей.ринг. 19.40—«Тер. минагор»—фильм. 21.40—Амгалан нойрсотгы, бага. шуу. 22.00—Шэнэ нони. 22.30—Бомонд. 22.45—Хок. кейтээр дэлхэй чемпионат. Росси—Канада.

«Росси» канал. 9.00—Мэдээсэлнүүд. 9.20—«Автомиг». 9.25—«Рос. сия моя ручевая». 10.00—Хүгжэмтэ класс. 10.30—Мульти.фильм. 10.45—«То. роль Олень» — үхбүүдтэ фильм. 12.00—Мэдээжэ бэ. шэ Юртмис. 12.30—Ясна поляна зүүндэм ороно. 13.20—Бриллиантуудай үйлсөөр сэжэлэ. 14.00—Мэдээсэлнүүд. 14.20—Та. рашадай асуудал. 14.40—

Хэтэлэ мунка. «Корчачай кинга. Автомобилтар эрдэ дэлхэй чемпионат. «Чокнуты»—фильм. —Удэр бурһи 19.25—«Проще пр. 20.10—«Санта-Бар. 21.00—Мэдээсэлнүүд. —Олод хоорон. Спортивна дамжуулга. —Фильм-премьер. «Джокер»—фильм. Экшнүүдэ мунка. 23.30—Росси телевиз.

Среда, 4

«Останкино» канал. 7.00—Шэнэ нони. 7.35—Углоонэй гимнасти.ка. 7.45—«Мир» телерадиокомпани. —Углю. 10.05—Хүдэлхөгү зөөрин дэлгүүрэй шийжэ. дэл. 10.20—«Сорока». 10.40—«Петербургские тайны». 11.40—Аяншалгадай клуб. 12.30—Дам. 13.00—Шэнэ нони. Шэнэ нони. (18.10 хур. тэр). 16.00—Шэнэ нони. 16.25—Олзин хэрэг эрхи. Мэргэжэлтэдэ дунда кик. боксингоор дэлхэй чемпи. ния Тома Соьера». 17.50—Джем. 18.20—Харюунууд.

18.50—«Загалин СВ». 19.00—Шэнэ нони. 19.25—«Мир» телерадиокомпани. 19.55—«Петербургские тай. ны». 20.55—Темт. 21.40—Амгалан нойрсотгы, бага. шуу. 22.00—Шэнэ нони. 22.30—Монолож. 22.40—«Табачный капитан». Шэнэ нони. (18.10 хур. тэр). 16.00—Шэнэ нони. 16.25—Олзин хэрэг эрхи. Мэргэжэлтэдэ дунда кик. боксингоор дэлхэй чемпи. ния Тома Соьера». 17.50—Джем. 18.20—Харюунууд.

«Росси» канал. 9.00—Мэдээсэлнүүд. 9.20—«Автомиг». 9.25—Хэрэгтэй болоно. 9.35—Формула. 730. 10.05—Шуран бэрхэ хүнүүдэй саг. 10.35—Углю. нэй амар мэдэ. 11.05—«Момент истины». 12.15—Таршадай асуудал. Бурядай ТВ. 16.05—Бургуулин те. левиденин хотын студий. 16.35—Залуушудда «То. ли». 17.35—Православна шажан тухай хөөрэдөөн.

17.55—Байгал. 18.00—Рьер. 18.40—«Ранг. грамма». 20.15—Хэлбэлдэ. 20.20—Бирядаар). «Росси» канал. 20.40—«Санта-Бар. 21.30—«60 минут» рамма. 22.35—Барн дагдаха гү? 23.05—Хэрэг. 23.20—См. дамжуулга. 23.30—Сэлнүүд. 23.50—Ом. рэнэ. 23.55—Л.каб. —Санкт-Петербург.

Четверг, 5

«Останкино» канал. 7.00—Шэнэ нони. 7.35—Углоонэй гимнасти.ка. 7.45—«Мир» телерадиокомпани. —Углю. 10.05—Хүдэлхөгү зөөрин дэлгүүрэй шийжэ. дэл. 10.20—Харыг, шийжэ. дэл. 10.45—«Петербургские тай. ны». 11.45—Ан амитадай аймагта. 12.20—16-тай ба тэрэнээ дэлхэй чемпионат. шуула. 13.00—Шэнэ нони. 13.10—Хүдэлхөгү асадуудай хүмүүжэлүүд, нивалин үхбүүд тухай. 16.00—Шэнэ нони. 16.25—Олзин хэрэг эрхилэгшэ. 17.05—Ам. жалта лажэ туйлахэб. 17.20

«Приключения Тома Сой. ера». 17.50—Ворончий ба. сагад дуулаха. 18.10—16-тай ба тэрэнээ дэлхэй чемпионат. шуула. 18.50—Техно. драм. 19.00—Шэнэ нони. 19.25—Россидахи эблээр ба хамтарал. 19.45—Доку. ментүүд ба хуби залуудай авторска программа. 21.40—Амгалан нойрсотгы, бага. шуу. 22.00—Шэнэ нони. 22.30—Хоккейээр дэлхэй чемпионат. 00.30—Бумеранг. 01.00—«ИКС» программа.

«Росси» канал. 9.00—Мэдээсэлнүүд. 9.20—«Подобности». 9.30—«Автомиг». 9.35—Хэрэгтэй болоно. 9.45—Формула.730. 10.15—Шуран бэрхэ хүнүүдэй саг. 10.45—Бүхэлдэ хэйн хононууд. 11.15—«По. еха». 11.25—«Санта. Бар. ра». 12.15—Телегазет. 12.20—«Санта.Барбара». 12.20—Таршадай асуудал. Бурядай ТВ. 16.55—Аянганга. 17.25—«Разговор с пристратием». 17.55—Байгал. 18.10—Курь. ер. 18.40—Буряад Республи. кын Министруудай Советэй.

Экономинн талаар дэлхэй түрүүлэгшэ А.С.той уулзага. 19.30—Ба ажалай ветерануудай үйлдэһэн конкурс. рамма 20.30—Вр. хэлбэлдэ. 20.35—Бирядаар). «Росси» канал. 20.55—«Санта.Бар. ра». 21.45—Хэһисе мунгэ. 21.50—Орһон гү. 22.25—Провинциан гүүд. 23.30—Спортивна жуула. 23.30—Ом. рэнэ. 23.55—Футбол. Н. кын Министруудай Советэй.

Пятница, 6

«Останкино» канал. 7.00—Шэнэ нони. 7.35—Углоонэй гимнасти.ка. 7.45—«Мир» телерадиокомпани. —Углю. 10.05—Хүдэлхөгү зөөрин дэлгүүрэй шийжэ. дэл. 10.20—Мультифильм. 10.30—Онтохондо айшаар. 11.30—Футбол. 12.30—Дэлхэй арадуудай уран бэлг. 13.00—Шэнэ нони (13.10 хур. тэр). 16.00—Шэнэ нони. 16.25—«Деловая хроника». 16.35—Бридж. 16.55—Вяз. нес.класс. 17.10—Онтохондо айшаар. 18.10—Наяна гүш, нүхэр? 18.50—«Азбука собственника». 19.00—Шэнэ нони. 19.25—«Соёлой шэнэ нони. 19.40—Хун ба хуули. 20.15—А. Колонни Япон тухай. 20.45—«Поле чудес». 21.40—Амгалан нойрсотгы, багашууд. 22.00—Шэнэ нони. 22.30—Хок. кейтээр дэлхэй чемпионат. 23.50—«Дни Огаст». 2.дохи фильм. 00.50—Долоон хоно. гой элгтэ хүн. 01.10—Шэнэ нони.

«Росси» канал. 9.00—Мэдээсэлнүүд. 9.20—«Подобности». 9.30—«Автомиг». 9.35—Хэрэгтэй болоно. 9.45—Формула.730. 10.15—Шуран бэрхэ хүнүүдэй саг. 10.45—Бүхэлдэ хэйн хононууд. 11.15—«По. еха». 11.25—«Санта. Бар. ра». Бурядай ТВ. 16.55—Эдир хатаршадай конкурс. 18.05—«Буряад орон» видеоканал. 19.45—

Углюдээр—Радийей хэлхэ холбооной үдэр. —Курьер. 20.00—Оройной хононууд. «Росси» канал. 21.00—«Острей. впец»—фильм. 23.10—минальна мунгэ. 23.20—Спортивна дун. га. 23.30—Мэдээсэлнүүд. 23.50—Олод хоорон. —Бүхы үеийнхидтэ. 00.25—K-2 танилдуу.

Суббото, 7

«Останкино» канал. 7.45—Углоонэй гимнасти. ка. 8.00—Шуран бэрхэ хүнүүдэй саг. 8.35—Шэнэ нони. 9.10—Мунгэтэ налада. 9.40—«Санартанай нууд. 10.00—«Зон Джунглэй». 10.30—«Мир» телерадио. компани. 11.35—Углоонэй почто. 12.05—Медицине пи. нии аша туһада. 12.35—Ее. летиэ шан баяоулагын ба. ляр ёһодол. 14.00—«Его ве. личество—футбол» барим. тата фильм. 14.30—«На вой. не нам на войне»—фильм. 16.00—Шэнэ нони. 16.25—«Ренальдо Ренальдини—Атаман разбойников». 16.50—«Карабахай эблээр зам. 17.20—Ан амитадай аймаг. та. 18.00—Аза талаантай ушар. 18.50—«До и после». 19.40—«Алиопер.стри»—фильм. 21.40—Амгалан ной. рсотгы, багашууд. 22.00—Шэнэ нони. 22.30—Моно. лож. 22.40—Радийей үдэр. тэ зориулагдана концерт. 00.10—Юрий Соломин.

«Росси» канал. 9.00—Мэдээсэлнүүд. 9.20—«Подобности». 9.30—«Автомиг». 9.35—Мульти.фильм. 10.05—«Рост» студи. 10.35—«Ехэ хоккей». 11.05—Түрэлхидтэ отгохон. 11.35—Сибирин түүхын сагаан толбонууд. 12.05—Мульти.фильм. 12.15—«Музыкаль. ная история»—фильм. 13.40—Таршадай асуудал. 14.00—Мэдээсэлнүүд. 14.25—Амар сайн. Камчатка. 14.35—Изабэль. 15.20—Футбол. 16.15—Лажэ ажа.

Һуухабиди. 17.00—Аяншалгауудай бон. —Уран зурашын нидан Арм тоогдоходо. Имээрхүү Эндрэ юуни дэ, манай болоһон, бо. бултадаа ол. һайныгэ һа. лагцадай а. наа, ямар таарагуйш. ёно зашала. манай онсо. мьсб зураг. гээр дүүргэ. харагдана. Тинмэл ван, бүхы гамтагаар шэ гол ёһа. хаар агши. ёһогүй гээ. юумэл бол. жогүй аба. соххоор ю. Саашан дэрнүүдэ. 1. Хэлбэлдэ. Агуу Ила. гуйгөөр т. үдэр мунг. Яагаа, хэ. ала праг. гарагүй Маней да» нони раһангай шад «ду. национал хо. боотоо. скне пер. дугаарай

Воскресени, 8

«Останкино» канал. 8.10—Углоонэй гимнасти. ка. 8.25—Шуран бэрхэ хүнүүдэй са